

A. 14221: 11

175.

Sisekorra määrused.

Uus Balti metsatööstuse A.-S.

lauavabrik

Kiltsis.

Telefon 17.

106/338:634.9/40

Ar 929

Uus

Sf 10411

Riigiraamatukogu.
№. A 14121:11

Jaan. 18. 1929

Sisekorra määrused.

Uus Balti metsatööstuse A.-S.

LAUAVABRIK Kiltsis.

Telefon 17.

Töölise palkamine ja palgamaksmine.

§ 1.

Töölised palgatakse ettevõtte juhataja poolt määramata aja peale.

Tarviduse korral palgatakse töölisi ka määratud aja peale või määratud töö täitmiseks.

§ 2.

Palkamise juures on tööline kohustatud ette näitama oma isikutunnistuse ja teateid andma oma perekonna seisu ja elukoha üle.

§ 3.

Määramata aja peale palgatav tööline loetakse esimese kuue päeva jooksul proovi peal olevaks ja teda võib sel ajal tehtud töö eest palgamaksmisega etteütlemata, lahti lasta. Samuti võib tööline sel ajal etteütlemata, tehtud töö eest palgasaamisega, lahkuda.

§ 4.

Hiljemalt seitsmendamal päeval peale töölelaskmist antakse määratud aja peale palgatud töölisel maksuta palgaraamat, millesse paigutatud on sisekorra määrused.

§ 5.

Määratud aja peale või määratud töö täitmiseks palgatud tööline saab palgaraamatu kohe tööle asumisel.

§ 6.

Palgaraamatu vastuvõtmisega loetakse palgaleping töölise ja ettevõtte vahel sõlmituks.

§ 7.

Juhtumisel, kui palgaraamat kaotsi läheb või rikutud saab töölise süü läbi, antakse töölisel uus palgaraamat maksu eest, kusjuures see maks üle.....sendi ei või olla.

§ 8.

Kõik töölisele maksetavad palgasummad kantakse enne palga väljamaksmist palgaraamatusse ja palk antakse töölisele kätte ühes palgaraamatuga.

§ 9.

Palgaraamat saab alal hoitud töölise käes ja antakse ettevõtte kontoris ainult tarviliste sissekannete tegemiseks.

Ettevõtte kontoris sissekannete tegemiseks esitatud palgaraamat antakse töölisele tagasi hiljemalt nädala jooksul, arvates tema esitamise päevast. Raamatu kontoris andmise aeg märgitakse töölisele palgaraamatu vastu väljaantava kontermargi peale. Tööline on kohustatud palgaraamatu ehk kontermargi alati kaasas hoidma ja tööajal nõudmise peale ette näitama.

§ 10.

Palga kokkuarvamine sünnib kaks korda kuus: 1. kuni 15. ja 16 kuni kuu lõpuni. Palka maksetakse kuu esimese poole eest sama kuupäeval ja kuu teise poole eest järgmise kuupäeval.

§ 11.

Kui paragr. 10. tähendatud maksutähtjad langevad pühade või puhkepäevade peale, siis

maksetakse palk välja nimetatud päevadele eelneval tööpäeval. Palka maksetakse tööajal.

§ 12.

Tarvilikkude sissekannete tegemiseks on töölised kohustatud palgaraamatud ettevõtte kontoris esitama iga kuu 15. ja viimasel päeval. Kes neil tähtpäevadel palgaraamatud ettevõtte kontoris pole ära annud, kaotab õiguse palka tähtajal nõuda.

§ 13.

Kaebused mitte õieti arvestatud palga üle peab tõstetama hiljemalt järgmisel tööpäeval peale palgamaksmist.

§ 14.

Palgamaksmisel maksetakse täielikult välja ainult nende tükitööde eest, mis selle palga kokkuarvamise ajaks lõpetatud ja vastuvõetud on. Lõpetamata tükitööde arvel antakse palgaraha nende tööde arvel ette vähemalt alamäärana kokkulepitud päevalga alusel.

§ 15.

Kui tööline ettevõttest lahkub või lahti lastakse enne vastava tükitöö lõpetamist, siis maksetakse temale tehtud tükitöö eest tasu

välja kokkuleppe järele, kuid mitte alla palgatingimustes tähendatud alammäära.

Lepingu murdmine ja lõpetamine.

§ 16.

Töölise teenistusleping ettevõttega lõpeb:

- 1) poolte vastastikkusel kokkuleppel;
- 2) teenistusaja täissaamisega, mille kestvuseks tööline oli palgatud;
- 3) töö lõpule jõudmisega, mille kestvuseks tööline oli palgatud;
- 4) kahenädalalise etteütlemisega, kui leping oli tehtud määramata aja peale;
- 5) töölise väljasaatmisega lepingu täitmise kohast vastava võimu korraldusel, või tema kinnimõistmisega tähtajaks, mis lepingu täitmise võimatuks teeb.
- 6) töölise minekuga sunduslikku kaitseväge või seltskonna teenistusse;
- 7) töö seismajäämisega ettevõttes kauemaks kui seitsmeks päevaks, tulekahju, veeuputuse, katalde lõhkemise ja teiste sarnaste õnnetuste tagajärel.

M ä r k u s: Kui lepingu lõpetamine sünnib vastastikkusel kokkuleppel (p. 1) või kahenädalalise etteütlemisega (p. 4), siis kirjutatakse vastava kokkuleppe või etteütlemise ja lõpuarve saamise aeg palgaraamatusse sellekohase kokkuleppe või ülesütlemise silmapilgul sisse.

§ 17.

Töölisel, kes tähtajaks oma teenistustast pole kätte saanud mitte oma süü pärast, on õigus kohtu korras temaga sõlmitud lepingu murdmist nõuda. Niisuguse nõudmisega võib esineda ühe kuu jooksul.

Vaatamata selle peale, kas tööline nõuab ülaltähendatud korras teenistuslepingu lõpetamist või töötab edasi, on ettevõtte omanik kohustatud ilma töölise süüta tähtajaks väljamaks-mata jäänud palga pealt töölisele viivitusraha maksma üks kolmandik protsenti iga öö-päeva eest, mis palgamaksimisega üle tähtaja viivitatud.

Viivitusraha on ettevõtte omanik kohustatud maksma poolel määral, kui ta vabatahtlikult tasub töölisele tähtajaks väljamaks-mata palga.

§ 18.

Ettevõtte juhatus võib töölisega tehtud lepingu lõpetada:

1) kui tööline üle kolme päeva ühtejärgi või kokku üle kuue päeva kuus ilma kaaluvate põhjusteta töölt puudub;

2) kui tööline üle kahe nädala ühtejärgi kaaluvatel põhjustel töölt puudub;

3) kui tööline ülekuulamise või kohtu alla võetakse sarnastes süütegudes, mille järelduseks on mitte vähem kui türmiga karistus;

4) kui tööline ennast nõnda ülal peab, et sellest ettevõtte varanduslistele huvidele kahju võib tekkida või mõnele ettevõtte juhatuse liik-metest ehk tööülevaatajatest kardetavaks saab;

5) kui töölise küljes hakkavaid haigusi leitakse.

Märkus: Tööline, kes selles paragrahvis ettenähtud põhjusel lahti lastud on, võib ühe kuu jooksul lepingu murdmise üle kohtusse kaebada.

§ 19

Peale § 17. ettenähtud juhtumise, on töölisel õigus lepingu murdmist nõuda:

1) peksmise, raske teotuse ja üldse halva ümberkäimise pärast peremehe, tema perekonna või isikute poolt, kelle kätte tööliste järelvaatamine usaldatud;

2) kui lepingu tingimisi töölisel antava söögi ja korteri asjus ei täideta;

3) tööde pärast, mis hävitavalt tervisele peale mõjuvad;

4) mehe, naise või mõne teise perekonna liikme surma puhul, kui viimased perekonnale ülespidamist muretsesid;

5) kui see perekonnaliige, kes temale ülespidamist muretses, kohustatud on astuma kaitseväge teenistusse

Tööaeg.

§ 20

Ettevõttes tehakse tööd harilikult ühe vahetusega igal äripäeval kella.....kuni kella....., õunavaheajaga kella.....kuni.....

Kahe ja kolme vahetusega töötamise juures sünnib töötegmine järgmiselt:

I vahetus töötab kella kuni, lõunavaheajaga kella.....kuni.....,

II vahetus töötab kella kuni, lõunavaheajaga kella.....kuni.....,

III vahetus töötab kella kuni....., lõunavaheajaga kellakuni.....

Laupäevadel ja pühade eelpäevadel sünnib vahetustega töötamine järgmiselt:

I vahetus töötab kella kuni, lõunavaheajaga kella.....kuni.....,

II vahetus töötab kella kuni, lõunavaheajaga kella.....kuni.....,

III vahetus töötab kella..... kuni, lõunavaheajaga kellakuni.....

Kui tööd tehakse ilma söögivaheajata, siis on töölisel õigus sööki võtta tööaja kestvusel.

Vahetustega töötamisel sünnib vahetuste muutmine igal.....päeval.

§ 21.

Töölised, kes üle 15 min. hiljaks jäävad, lastakse tööle kas kohe, või hiljemalt peale esimest töövaheajaga.

§ 22.

5 minutit enne töö lõppu antakse töölisele aega pesemiseks ja riidesse panemiseks.

§ 23.

Tööd ei tehta kõigil nädala pühadel ja järgmistel pühapäevadel:

- 1) Uuel aastal (1. jaan.),
- 2) Kolmekuninga päeval (6. jaan.);
- 3) Iseseisvuse päeval (24 veebr.);
- 4) Palvapäeval;
- 5) Suurel reedel;
- 6) Kevade-(ülestõusmise) pühadel, 3päeva;
- 7) Esimesel mail;
- 8) Ristipäeval (Taevaminemispühal);
- 9) Suvistepühadel, 3 päeva;
- 10) Jaanipäeval (24. juuni);
- 11) Jõulupühadel, 3 päeva;

Töö lõpetatakse kell 12 päeval:

- 1) Suurel laupäeval;
- 2) Suvistepühade laupäeval;
- 3) Jõulu laupäeval (24. dets.);
- 4) Vanal aastal (31. dets.).

Teistel käesolevas paragrahvis nimetatud pühade-eelsetel päevadel lõpeb ühe vahetusega töötamisel töö kell.....

Laupäevadel lõpeb ühe vahetusega töötamisel töö kell.....

§ 24.

Vahid ja kõik teised töölised ning teenijad, kes töö ja teenistuse iseloomu tõttu ei või saada eelmises paragrahvis (23) tähendatud päevadel kindlaid puhkepäevi, saavad iga pühapäeva kohta 36 tundi ja iga teise püha kohta 24 tundi ühtejärgi vabaks pühale või puhkepäevale järgneva nädala kestel mõnel eriti kokkulepitud päeval.

Ületunni töö.

§ 25.

Ületunni tööd on töölised kohustatud tege-
gema järgmistel iseäralistel juhtumistel:

1) treimise jaoskonnas, lõpuliku treimise
juures viimase laastumahavõtmine;

2) valamise jaoskonnas, et valamist lõ-
petada;

3) oma ettevõtte remondi ajal, rikkiläinud
ja vigastatud katalde, jõumasinate, transmissioo-
nide, elektrisesseseadete, auru- ja veetorude ning
teiste sisseseadete ning aparaatide puhastamise
ja parandamise ajal, kui niisuguste tööde tege-
mata jätmisest ettevõtte või mõne jaoskonna
seismajäämine võib tekkida;

4) kui tööd iseäralistes ahjudes, kataldes,
rektifitseerimise, nõuetava kontsentratsiooni
määrani aurutamise, sulatisahjudes sulatise lõ-
puni, kataldes masse valmissaamiseni j. n. e.
tehakse;

5) kütmine, valgustus ja veemuretsemine
pühapäeval ja pühadel;

6) teise töölise mitteilmumisel vahetusele
on töölolev tööline kohustatud tööd jätkama,
kuni tema asemele teine tööline saadetakse,
kuid mitte üle kahe tunni;

7) raudteelt tulevate vagunite laadimisel
ja mahalaadimisel.

Märkus: Ületunni tööde eest tasumaks-
mine sünnib vastastikkusel kokkulep-
pel. Seesugune kokkuleppe tuleb igal

ületunni töö tegemise juhtumisel eraldi sõlmida

Tehtud ületundide arvestamiseks peetakse ettevõttes sellekohane eriraamat, mis tööinspektori poolt kinnitatud.

Üldise korra ja julgeoleku järele valvamine.

§ 26.

Töölised on kohustatud:

1) juhatajate ja meistrite seaduslikke nõudmisi, mille täitmine töölise tervisele hädaohtlik ei ole, vastuvaidlematult täitma, rahu ja korra eest hoolitsema ning ennast korralikult ülalpidama;

2) masinad, millede juures nad töötavad, puhtad ja korras hoidma ning juhatuse poolt määratud aegadel tööaja vältusel puhastama;

3) igasugustest masina vigastustest ja korratustest meistrile viibimata teatama;

4) eraldi juhatatud kohtadele kergesti põlemasüttivaid puhastusabinõude jätiseid, nagu: nartsud, koe, puuvill, õlised lõnga otsad j. n. e. maha panema;

5) transmissiooni või keskjaama seisumisel masinad, millede juures nad töötavad, seismapanemiseks väljakeerama;

6) ettevõtte varanduse, masinate ja tööriistadega kokkuhoidlikult ümberkäima;

7) õnnetuste eest ärahoidmiseks kõik ettevaatuse abinõud tarvitusele võtma;

8) haigeksjäämisest ja õnnetusjuhtumise-
st juhatajale või meistrile viibimata teatama;

9) valmistatud tööst ülejäänud materja-
lid ära andma;

10) määratud ajal tööle ilmuma ja mitte
enne üldist töö lõppu ära minema;

11) elukoha kui ka perekonna koosseisu
muudatuste üle viibimata ettevõtte kontorisse
teatama;

12) haiguse või mõnel teisel mõjuval põh-
jusel töö juurest lahkumisel sellest meistrile
teatama, kellelt tarviduse korral ettevõttest välja-
minemiseks luba saab;

13) ettevõtte juhataja määramisel väljas-
pool ettevõtet tööle minema, kui nad palkami-
se juures omale teistsuguseid tingimusi eraldi
pole kaubelnud ja palgaraamatusse sissekanda
lasknud;

Märkus 1: Väljaspool ettevõtet sünnib
tööaja jaotus käesolevate määruste
järel;

Märkus 2. Sõit töökohale ja tagasi sün-
nib ettevõtte kulul ja arvatakse iga
teeloleku päev tööpäevaks.

§ 27.

Töölistele on keelatud:

1) masinaid ja tööpinkisid nende tege-
vuse ajal puhastada;

2) rihmasid masina või tööpingi käimise
ajal peale panna ja maha võtta ilma haagi või
rihma kepita;

- 3) mingisuguseid talitusi (peale määrimise) transmissioonide, ehk masinate juures nende käimise ajal ettevõtta;
- 4) masinate ja transmissioonide juures ja läheduses töötamisel kanda laiu ja rippuvaid riideid, lahtiseid juukseid ja patsisid, lintisid, paelu, rippuvaid kaelasidemeid j. n. e.
- 5) tööd teha ilma õnnetuste ärahoidmise abinõudeta, samuti ka kaitseabinõusid masinalt kõrvaldada;
- 6) raskeid asju ilma meistri või selleks volitatud isiku juuresolekuta ehk loata ümberpaigutada;
- 7) töö juures raskete asjade all olla, mis kettidega või tõstemasinaga ülestõstetud ehk tõstetakse;
- 8) aurukatalde ja masinate ruumidesse ilma loata minna;
- 9) ilma oma jaoskonna meistri lubata teistes tööruumides käia;
- 10) igasuguseid kuulutusi või proklamatsioonisi välja panna, tööajal ajalehti või raamatuid lugeda;
- 11) annete korjamisi ilma ettevõtte juhataja loata toime panna;
- 12) töökodadesse võõraid isikuid tuua;
- 13) ettevõtte maa peal kaubelda;
- 14) ettevõtte ruumidesse joobnud olekus ilmuda, kaarti ja muid mängusid mängida, alkoholilisi jookisid tuua;

15) ilma ettevõtte juhatuse lubata omale või teistele asju valmistada;

16) valmistatavate tööde joonistusi, ülevõtteid või mudelisi välja viia;

17) kätteantud riistu ja materjale ilma juhataja loata välja viia;

18) suitsetada neis ruumides, kus see ettevõtte juhatuse poolt keelatud.

M ä r k u s: Tööliste kätte antud riistad peavad korras olema ja lõpuarve saamisel ettevõttele tagasi antama. Töölise süü läbi kaotsiläinud või mitte tagasiantud riistade väärtuse tasub tööline.

§ 28.

Raskuste tõstmine on keelatud raskejalgsel naistel ja alla kuueteistkümne aastastel alaealistel.

Tööliste vanematest ja koosolekutest.

§ 29.

Kui töölistel on valitud vanemad, siis sünnib läbikäimine ettevõtte juhataja ja tööliste vahel vanemate läbi. Üksikud töölised võivad otsekohe ettevõtte juhataja poole pöörata, kuid ainult selleks määratud tundidel, ainult isiklis-

tes asjades ja ainult sel juhtumisel, kui oma töökoja meistrit rahuloldav vastus saadud.

§ 30.

Tööliste koosolekud peetakse väljaspool tööaega, ettevõtte juhatuse poolt näidatud ruumides ning seadusliste nõuete täitmisel.

Ettevõtte juhataja:

J. DUKALSKY.

Riigiraamatukogu.

N°. 616 (11. vii. 28) . . .

Ar 929

Uus Balti